

СРПСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА

такмичење ученика средњих школа из математике

Ниш, 06.04.2010.

Први дан

1. Неки од n градова су повезани авионским линијама (све линије су двосмерне). Постоји тачно m линија. Нека је d_i број линија које полазе из града i , за $i = 1, 2, \dots, n$. Ако је $1 \leq d_i \leq 2010$, за свако $i = 1, 2, \dots, n$, доказати да важи

$$\sum_{i=1}^n d_i^2 \leq 4022m - 2010n.$$

Одредити све n за које може да се достигне једнакост.

2. У оштроуглом $\triangle ABC$ тачка M је средиште странице BC , а тачке D, E и F су подножја висина из темена A, B и C , редом. Нека је H ортоцентар $\triangle ABC$, S средиште дужи AH , а G пресек дужи FE и AH . Ако је N тачка пресека тежишне дужи AM и описане кружнице $\triangle BCH$, доказати да је $\sphericalangle HMA = \sphericalangle GNS$.

3. Нека је A бесконачан подскуп скупа природних бројева. Одредити све природне бројеве n такве да за свако $a \in A$ важи

$$a^n + a^{n-1} + \dots + a^1 + 1 \mid a^{n!} + a^{(n-1)!} + \dots + a^{1!} + 1.$$

Време за рад 270 минута.
Сваки задатак вреди 7 поена.

СРПСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА

такмичење ученика средњих школа из математике

Ниш, 07.04.2010.

Други дан

1. Нека је O центар описане кружнице $\triangle ABC$. Права кроз O сече стране CA и CB у тачкама D и E , редом, и описану кружницу $\triangle ABO$ у тачки P унутар троугла (различитој од O). Тачка Q на страници AB је таква да је $\frac{AQ}{QB} = \frac{DP}{PE}$. Доказати да је $\sphericalangle APQ = 2 \cdot \sphericalangle CAP$.
2. Таблица димензија $n \times n$, на чијим пољима су бројеви $1, 2, \dots, n^2$ (на сваком пољу тачно један број и сваки број на тачно једном пољу) назива се *нишка* ако сви производи од по n бројева који се налазе на n „разбацаних” поља дају исти остатак при дељењу са $n^2 + 1$. Да ли постоји нишка таблица за:
  - (а) $n = 8$;
  - (б) $n = 10$?(n поља су „разбацана” ако никоја два нису у истој врсти или у истој колони.)
3. Нека су a_0 и a_n различити делиоци природног броја m , а низ природних бројева $a_0, a_1, a_2, \dots, a_n$ такав да задовољава

$$a_{i+1} = |a_i \pm a_{i-1}| \quad \text{за } 0 < i < n.$$

Ако је НЗД $(a_0, \dots, a_n) = 1$, доказати да у низу постоји члан који је мањи од $\sqrt{m}$.

Време за рад 270 минута.
Сваки задатак вреди 7 поена.